Gemeente Amsterdam

Versie 9
5 november 2021

Werkplan Universiteitskwartier 2021/2022

Opgesteld door Gemeente Amsterdam i.s.m. UvA

November 2021

DEF. CONCEPT v.9

Inhoud

1 Toelichting op dit werkplan 4

2 Scope, onderwerpen en organisatie 5
2.2 Organisatie 5

3 Ontwerptrajecten binnen UK 8
3.1 Gebouwen 8
3.1.1 Organisatiestructuur en werkwijze 8
3.1.2 Verduurzaming monumenten 10
3.1.3 Overzicht gebouwen 11
3.1.4 Prijsvraag BG3 13
3.2 Openbare ruimte 13
3.2.1 Tijdelijke inrichting buitenruimte 14
3.2.2 Definitieve inrichting openbare ruimte 15

4 Bereikbaarheid en logistiek 15
4.1 Bouwlogistiek UvA 16
4.2 Dagelijkse logistiek UvA 16
4.3 Integraal Gebiedsplan 17

5 Energietransitie UK 17
5.1 Verkenningsfase coalitievorming UK 18
5.2 Haalbaarheidsfase UvA vastgoed 18

6 Beheer 18
6.1 Omgevingsmanagement 19

7 Vervolg Participatie en Communicatie 20
Algemeen 20
7.1 Aanpak vervolg 20
7.2 Communicatie 21

8 Overall Planning UK/kalender werkzaamheden 22

Bijlage 1 24

Bijlage 2 25

Bijlage 3 26

Gemeente Amsterdam

Versie 9
5 november 2021

Werkplan Universiteitskwartier 2021/2022

1 Toelichting op dit werkplan

De gemeente en UvA hebben de afgelopen jaren gewerkt aan de totstandkoming van het Strategisch Masterplan Universiteitskwartier (SMP). Het SMP vormt het uitwerkingskader voor de ontwikkeling van het Universiteitskwartier (UK) dat de komende jaren door de partijen wordt uitgevoerd. Hierin zijn naast inhoudelijke- ook procesmatige uitgangspunten benoemd. Het SMP is inmiddels vastgesteld in de Gemeenteraad. Hierbij zijn een aantal moties aangenomen. De eerste aanzet voor de uitvoering daarvan is opgenomen in dit werkplan.

De samenwerking zoals die voor de totstandkoming van het SMP is gevoerd, blijft overeind. Er is gebleken dat een gebiedsgerichte visie en uitwerking meerwaarde oplevert. Bij de start van deze uitwerkingsfase maken we heldere afspraken over taken, verantwoordelijkheden en de samenwerking.

2 Scope, onderwerpen en organisatie

In dit werkplan worden de onderwerpen, taken en verantwoordelijkheden voor de uitwerkingsfase benoemd in de samenwerking tussen gemeente en UvA. Het is een dynamisch document dat zich in de tijd kan ontwikkelen, met afronding van - en introductie van nieuwe onderwerpen, andere omstandigheden of een herverdeling van taken en verantwoordelijkheden indien de voortgang hier om vraagt. Dit werkplan wordt ter vaststelling aangeboden aan het extern Directeurenoverleg (eDO) van het UK en heeft een looptijd tot december 2022 en zal daarna jaarlijks worden aangepast. Het Bestuurlijk Overleg (BO) ontvangt het werkplan ter informatie.

2.1 Onderwerpen
De herontwikkeling van de gebouwen van de UvA en van de buitenruimte vormen de voornaamste onderdelen van de ontwikkeling van het UK. Omdat deze ontwikkeling een langjarig traject is én het gebied reeds in gebruik is en blijft, wordt voor de buitenruimte in eerste instantie de nadruk gelegd op de tijdelijke inrichting. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een handvat met uitgangspunten, dat ook bruikbaar kan zijn voor de definitieve situatie.

Hiernaast staan in het SMP een aantal overkoepelende thema's voor de ontwikkeling van het gebied. Dit betreft o.a. bereikbaarheid en logistiek, verduurzaming, vergroening, beheer en energietransitie. Dit wordt door beide partijen, samen met andere stakeholders in het gebied vormgegeven. Een ander relevant thema uit het SMP, dat ook in de participatie een hoge prioriteit kreeg, is leefbaarheid en veiligheid. Dit wordt enerzijds ingevuld met de fysieke ontwikkeling van het gebied (gebouwen en buitenruimte) en anderzijds met het beheer van het gebied.

Een overkoepelend aspect is participatie. Het SMP is mede tot stand gekomen na een intensief participatietraject met de buurt. Dit gaat door in de uitwerkingsfase.

De planning wordt nader geconcretiseerd (Q3/Q4) aan de hand van concrete mijlpalen. Omdat de planning onderhevig is aan veel afhankelijkheden en externe factoren, zullen de gemeente en UvA de planning periodiek actualiseren.

2.2 Organisatie

Het doel is om een voor beide organisaties zo goed mogelijk traject te lopen, ook waar belangen niet parallel lopen. Daarom is een organisatie opgezet met een centrale UK-tafel en deeltafels naar onderwerp. De centrale UK-tafel valt onder het extern Directeurenoverleg (vanuit gemeente: directeur EZ, directeur R&D en directeur MenA; vanuit UvA: directeur Financiën Planning & Control en directeur Huisvestingsontwikkeling). Periodiek is er een Bestuurlijk Overleg gemeente-UvA waar de voortgang en belangrijke issues uit het extern Directeurenoverleg worden besproken.

Partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de noodzakelijke interne terugkoppeling en besluitvorming binnen hun organisatie.

De overkoepelende aansturing en bewaking van de kaders (SMP, planning, werkplan) vindt plaats aan een centrale UK-tafel, waarin de ambtelijk opdrachtgever van de gemeente en directeur Huisvestingsontwikkeling van de UvA zitting hebben. Hier worden de koers, voortgang en de afhankelijkheden tussen onderwerpen besproken en concrete voorstellen en afspraken gemaakt. Dit is ook het escalatieniveau voor inhoudelijke discussiepunten en de eventuele voorbereiding van het extern Directeurenoverleg en eventuele (bestuurlijke) besluitvorming.
Voor de relevante deelonderwerpen worden 'tafels' opgezet waar de procesmatige en inhoudelijke specialisten aansluiten. Elke tafel is verantwoordelijk voor de uitwerking en afstemming van het betreffende onderwerp en koppelt op regelmatige basis terug aan de centrale UK-tafel. Zie hiervoor het bijgevoegde schema.

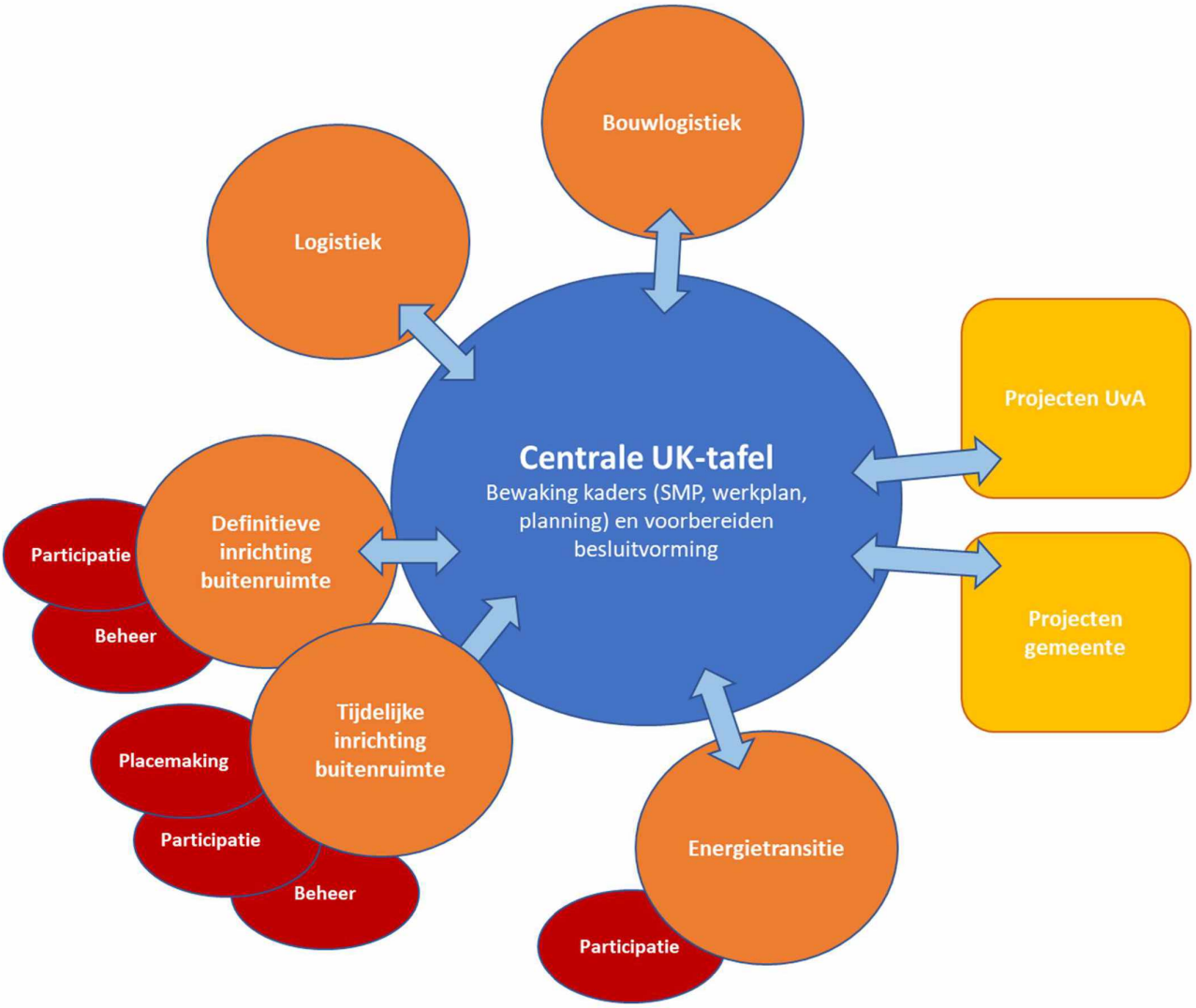

3 Ontwerptrajecten binnen UK

3.1 Gebouwen

Wat: De verantwoordelijkheid voor de organisatie van de ontwerptrajecten van de gebouwen ligt bij UvA. Zij ontwerpt daarvoor een helder proces, planning en marsroute waarbij in een zo'n vroeg mogelijk stadium inzicht wordt gegeven aan de gemeente op welke moment, welke expertise en besluitvorming nodig is.
.

3.1.1 Organisatiestructuur en werkwijze

Hoe:

- Het programmamanagement UK van de UvA is verantwoordelijk voor de integraliteit van de ontwikkeling van het UK en verzorgt de afstemming van de procesmatige kant van de ontwikkeling van de projecten met het projectmanagement van de gemeente;
- De projectmanager van de UvA van een huisvestingsproject binnen de totale UK-ontwikkeling is inhoudelijk verantwoordelijk voor de organisatie en coördinatie van het ontwerptraject van het betreffende project en de (planning van de) gewenste afstemming met de gemeente. De projectmanager UvA heeft hier afstemming over met de programmamanager UK van de UvA;
- De directeur Huisvestingsontwikkeling UvA en opdrachtgever stadsdeel Centrum vormen het interne escalatieniveau voor de ontwerptrajecten.
- De toetsing of de partijen zich houden aan de inhoudelijke uitgangspunten van het SMP ligt bij het kwaliteitsteam, bestaande uit de coördinerend stedenbouwkundige van de gemeente en de kwaliteitscoördinator van de UvA. Het kwaliteitsteam heeft afstemming met de ambtelijk opdrachtgever gemeente en directeur HO en programmamanager van de UvA.
- Voor een huisvestingsproject is de projectmanager UvA verantwoordelijk voor planning, voortgang en afstemming met programmamanager UvA en voor inhoudelijke aansturing van de architect van het deelproject.

In bijlage 1 is een opzet gegeven van de processtappen in het ontwerpproces van de huisvestingsprojecten van de UvA en de contactmomenten met de gemeente in dit proces.

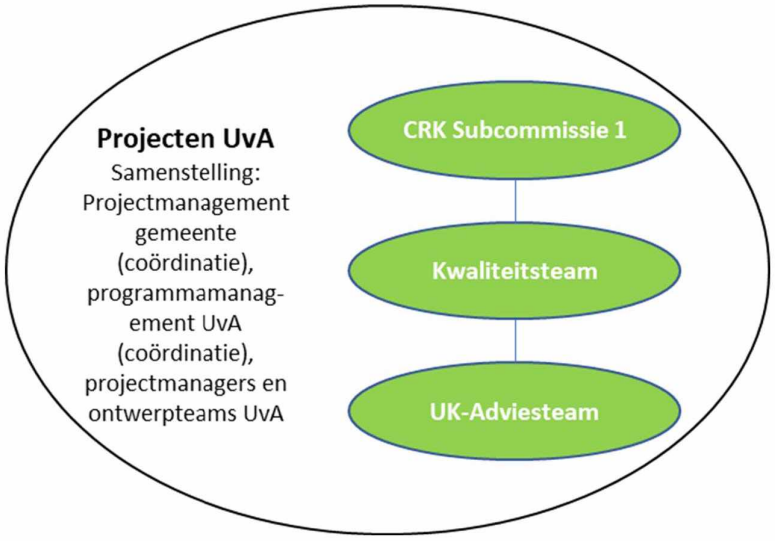

De Gemeente stelt het **UK-Adviesteam** in:

- Begeleiding van SMP naar ontwerp.
- Hierin is expertise georganiseerd op het gebied van stedenbouw en monumenten.
- De ontwerpen van huisvestingsprojecten komen hierin langs
- Afhankelijk van de vraag van de UvA en de fase van het ontwerp is op afroep ook kennis beschikbaar over bijv. verduurzaming van monumenten en/of logistiek.
- De inzet wordt intern gecoördineerd door de gemeentelijke projectmanager.
- Vaste deelnemers in het adviesteam zijn de programmamanager UvA, stedenbouwkundige, adviseur M&A, projectmanager gemeente en een secretaris.
- Frequentie afhankelijk van doorlooptijd ontwerpfase, indicatie is minimaal 2x per fase (zie toelichting in bijlage 2).

Het UK-adviesteam is bedoeld als voorloper van het officiële Wabo-traject. Hier vindt de vertaalslag plaats van SMP naar ontwerp. Het UK-Adviesteam kan worden ingezet voor advies, reflectie en feedback op concept-ontwerpen of vraagstukken in het ontwerptraject. Succes van dit team is afhankelijk van voorbereiding en delen van de follow-up: Belangrijk voor de voortgang van het proces is dat vooraf materiaal tijdig ter beschikking wordt gesteld, zodat gelegenheid is tot intern gemeentelijk overleg en dat na het overleg het UK-Adviesteam tijdig met haar input/feedback naar de UvA komt. Per ontwerpfase van een project komt het UK-Adviesteam minimaal twee keer bijeen, waarbij het eerste overleg verkennend en sparrend is. De input/feedback van de gemeente heeft in dit overleg geen formele status, maar geeft wel in de basis de hoofdlijn van de gemeentelijke feedback weer. Als documentatie bij het tweede overleg wordt door de UvA feedback gegeven wat met input van UK-Adviesteam gedaan is, zodat er inzicht is in welke afwegingen er gemaakt zijn. Eventuele gewijzigde of aanvullende reacties door gemeentelijke afdelingen worden door de gemeente ook vooraf beschikbaar gesteld aan de UvA. Bij verschil van mening tussen de adviesteam leden wordt eerst intern gemeentelijk geëscaleerd

voordat een eenduidig advies aan de UvA wordt gestuurd. De programmamanager UvA wordt hierover geïnformeerd.

De verslagen van besprekingen en schriftelijke weergave van wat met input gedaan is wordt ter beschikking gesteld aan het **Kwaliteitsteam** en – indien nodig en gewenst - aan de leden van **CRK Subcommissie 1** [1] die het UK en de deelprojecten in hun 'portefeuille' hebben gekregen.

Kwaliteitsteam

- Dit team is bedoeld voor afstemming tussen kwaliteitscoördinator aan UvA-zijde met de coördinerend stedenbouwkundige aan gemeente-zijde en ter voorbereiding en toetsing voordat plan richting de CRK gaat.
- In het Kwaliteitsteam worden concept ontwerpdocumenten en vraagstukken geagendeerd nadat de feedback en advies van het UK-Adviesteam zijn afgestemd en er duidelijk inzicht is welke afwegingen er gemaakt zijn of nog moeten worden gemaakt.
- De programmamanager UvA is verantwoordelijk voor planning en agendering van dit team, in overleg met de projectmanager van de gemeente. Beiden schuiven aan bij dit overleg evenals als de architect en projectmanager van het betreffende huisvestingsproject.

Consultatieoverleg met CRK

De doelstelling is het tijdig agenderen van knelpunten die mogelijk kunnen optreden.
De coördinerend stedenbouwkundige (gemeente) is verantwoordelijk voor het organiseren van het Consultatieoverleg met CRK; afstemming met 'vooruitgeschoven' CRK-leden met het UK in hun portefeuille. Dit consultatieoverleg kan plaatsvinden met of zonder UvA erbij, afhankelijk van de agenda.

In VO-fase kan worden aangestuurd op een bespreking in de reguliere CRK-commissie met een zgn. conceptaanvraag. De beslissing hiertoe wordt genomen in het kwaliteitsteam en/of in het consultatieoverleg met de vooruitgeschoven leden van het CRK.
M en A kan gedurende het proces van uitwerking gevraagd en ongevraagd advies geven over de bouwplannen aan de CRK.

Planning: Q4 '21: werkwijze adviesteam vormgeven en instellen.

Cultuurhistorie en bouwhistorie

Wat: Voor alle gebouwen geldt dat een bouwhistorische toets op de omgang met de aanwezige monumentale waarden plaats moet vinden[2]. Hiervoor stelt de UvA bouwhistorische onderzoeken per gebouw beschikbaar aan de architecten, M&A en RCE.
Het Strategisch Masterplan geeft de stedenbouwkundige kaders weer die mede gestoeld zijn op de cultuurhistorische analyse van het gebied. Op gebouwniveau worden deze stedenbouwkundige kaders uitgewerkt en moet worden aangegeven hoe met de monumentale waarden wordt

[1] Subcommissie 1 adviseert het Dagelijks Bestuur over bouwplannen in stadsdeel Centrum
[2] Deze onderzoeken zijn van alle gebouwen reeds beschikbaar.

omgegaan. Monumenten & Archeologie en de Rijksdienst voor Cultureel erfgoed adviseren hierop in het ontwerptraject via het UK-Adviesteam.

Planning: Q4 '21

3.1.2 Verduurzaming monumenten

Wat: De verduurzaming van de monumenten komt in ieder van de projecten terug. Overstijgend is de doelstelling om met UvA, R&D, M&A en RCE te komen tot eenduidige uitgangspunten, maar ook tot kaders voor experimenten voor verduurzaming van monumenten. Dit geldt voor de UvA-gebouwen, kades en buitenruimte, maar ook voor monumenten van andere vastgoedeigenaren in het UK. Op deze wijze kan een routekaart ontstaan, dat ieder individueel project als vertrekpunt kan hanteren en duidelijkheid verschaft voor zowel de aanvrager als beoordelaar. Het gaat bijvoorbeeld om het isoleren van de schil, het plaatsen van duurzame energieopwekking en het vergroenen van monumenten.

Hoe: De verduurzaming van monumenten komt aan bod in het UK-adviesteam. De expertise van R&D en M&A is hiervoor beschikbaar.
Er ligt een directe relatie met de energietransitie, die gebiedsgericht is georganiseerd en door het Team Energietransitie van de gemeente wordt getrokken (zie hoofdstuk 5).

Wie: gemeente Amsterdam voor maken gebiedsgericht kader, UvA voor voorstellen binnen kader en eigen projecten

Planning: Q4 '21, organiseren in het kader van adviesteam.

3.1.3 Overzicht gebouwen

Op de onderstaande kaart zijn de gebouwen gegeven die door de UvA de komende jaren worden herontwikkeld vanuit het SMP.

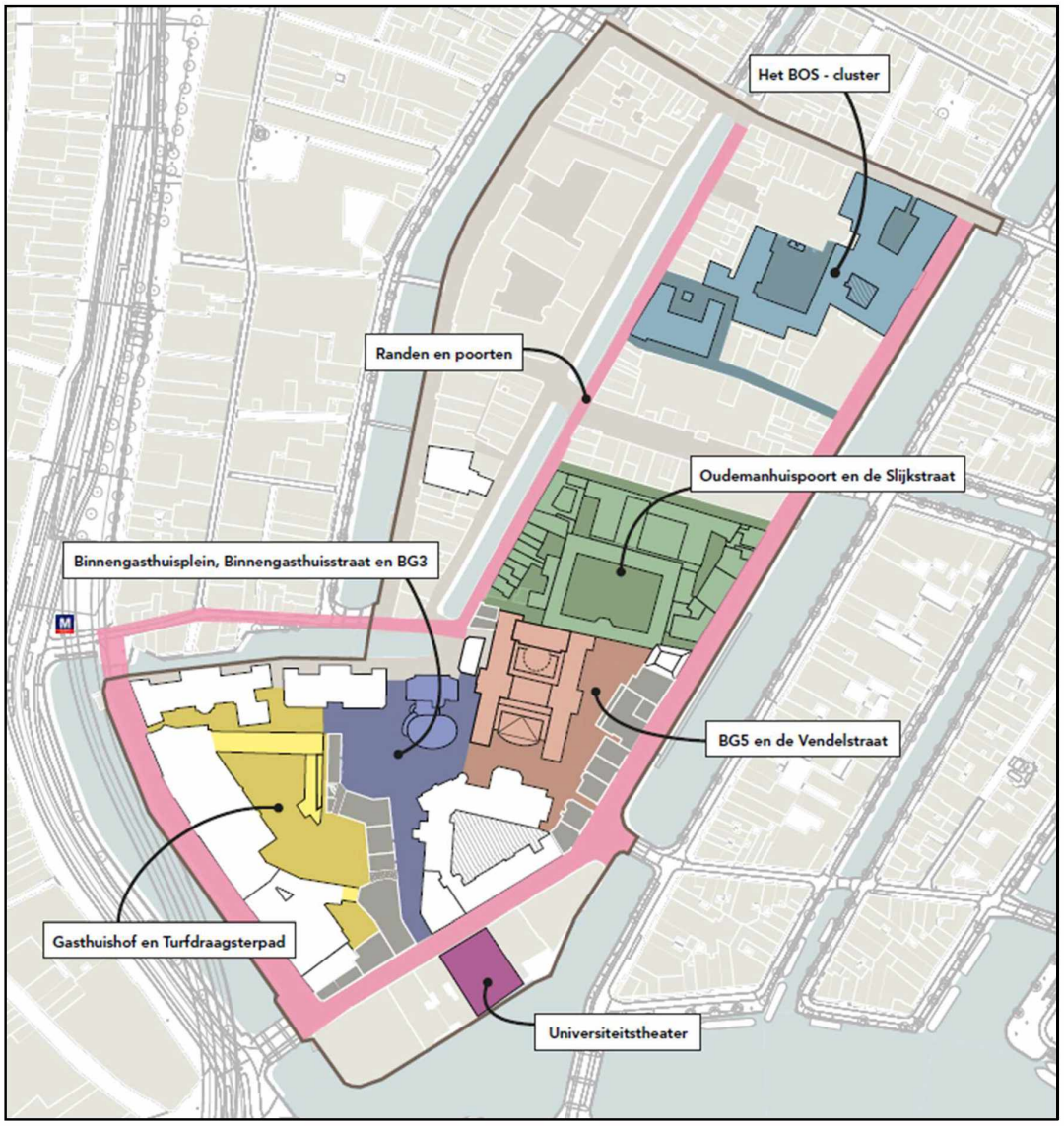

In hoofdstuk 8 van het SMP zijn de uitwerkingskaders voor de gebouwen gegeven.

In bijlage 2 is de indicatieve planning gegeven van de gebouwen. Voor ieder gebouw maakt de betrokken projectmanager van de UvA een gedetailleerde planning. De programmamanager van de UvA stemt af met de projectmanager van de gemeente over het inplannen van de vergaderingen van het UK-Adviesteam, kwaliteitsteam en CRK Subcommissie 1. De doelstelling is dat dit tijdig en voor een jaar wordt ingepland, zodat tijdig de inzet kan worden georganiseerd door de gemeente.

3.1.4 Prijsvraag BG3

Wat: Voor het project BG3 dienen nog een aantal extra stappen doorlopen te worden, voordat het ontwerpproces kan starten. In het SMP zijn de stedenbouwkundige kaders voor de aanpassing van het BG3 gebouw opgenomen én is aangegeven dat voor deze opgave een ontwerpprijsvraag wordt georganiseerd. Bij vaststelling in de Gemeenteraad is een motie aangenomen om naast het uitvoeren van de ontwerpprijsvraag ook de mogelijkheden tot behoud of transformatie nader uit te werken.

De motie over BG3 roept op om:
- Naast de prijsvraag voor sloop nieuwbouwvariant ook de mogelijkheden voor behoud en transformatie uit te werken.
- Om dat samen te doen met betrokken partijen.
- Integraal af te wegen.
- Eerst voor te leggen aan de gemeenteraad voordat een besluit wordt genomen.

Hoe: Voor BG3 komt hiervoor een apart aanpakvoorstel in samenwerking met UvA waarin deze aspecten worden uitgewerkt. Bij dit voorstel wordt ook de motie over de genderscan betrokken, vanwege de afweging tussen beide varianten op de sociale veiligheid in de openbare ruimte.

UvA en gemeente hebben nog een aantal zaken te concretiseren/uit te werken:
- randvoorwaarden vanuit UvA (en gemeente): o.a. Programma van Eisen en financieel kader;
- nadere uitwerking van de prijsvraag ten behoeve van de architectenselectie inclusief de optie behoud/transformatie van het paviljoen;
- invulling van de beoordelingscommissie,
- organisatie van de betrokkenheid van partijen;
- afspraken over de uitgangspunten voor een eventuele grondruil (financiën, voorwaarden, inclusief kabels en leidingen).
- proces tot en met gemeenteraad en daarna

Planning: Q4 '21. Vervolgens vaststellen in BO.

3.2 Openbare ruimte

Wat: In het Universiteitskwartier zijn de komende jaren veel bouwwerkzaamheden. De inzet daarbij is om het gebied voor bewoners, werknemers, studenten en bezoekers leefbaar te houden. De inrichting van de openbare ruimte is daarvoor een belangrijk instrument. Hiermee worden ambities uit het SMP uitgewerkt: leefbaarheid, vergroening en een werkbare duurzame logistieke inrichting. Op korte termijn gaan we aan de slag met de tijdelijke inrichting van het gebied. De realisatie van de definitieve inrichting van de openbare ruimte in het UK volgt na oplevering van de gebouwen en valt buiten de tijdshorizon van dit werkplan. Er wordt wel een begin gemaakt met het opstellen van een visie, kader en contouren van de definitieve inrichting. Deze is nodig om goed naar de tijdelijke inrichting te kunnen kijken.

In overleg met R en D zal een proces worden ingericht om ook op korte termijn ontwerpen en aanpassingen met de buurt te bespreken en uit te voeren.
Bij vaststelling in de Gemeenteraad zijn twee moties aangenomen die beide betrekking hebben op de inrichting van de openbare ruimte: nl over de genderscan en de groene oase. Deze worden verwerkt in de aanpak voor de tijdelijke inrichting en bij de prijsvraag voor BG3.

3.2.1 Tijdelijke inrichting buitenruimte

Wat: Tijdelijke inrichting van de buitenruimte biedt kansen om op korte termijn zichtbare verbeteringen aan te brengen. De gebieden waar dat kan zijn het Binnengasthuisplein, de Gasthuishof, het Turfdraagsterpad en de Vendelstraat. Het begrip tijdelijk is voor een aantal deelgebieden relatief, voor het Binnengasthuisplein is dat bijv. ca. 5 jaar. In het gebied zijn meerdere bewoners actief bezig met groen en met het beheer ervan. Met name in de Vendelstraat kan extra worden ingezet op het ondersteunen daarvan. We gaan op korte termijn aan de slag en maken concrete resultaten zichtbaar. De tijdelijke inrichting biedt ook de mogelijkheid om zaken uit te proberen en initiatieven van de buurt te stimuleren. Eén van de mogelijkheden is gevelvergroening. Geveltuinen en vergroende gevels zijn in principe eenvoudig aan te brengen, waarmee al in de tijdelijke situatie gestart kan worden en die ook behouden kunnen worden in de definitieve situatie.

Gasthuishof
Het Gasthuishof is het terrein van de UvA. Het Gasthuishof bestaat uit twee delen, het als rustig bestemde gedeelte achter de woningen van de Key (en VVE) en het levendige gedeelte achter de Gasthuiskerk. Tijdens de participatie is afgesproken dat m.b.v. tijdelijke inrichting van dit gebied onderzocht en bepaald kan worden wat de juiste mix is tussen reuring en rust.
Ook hebben de Key en de VVE (tijdens de inspraak) aangegeven dat zij geen uitbreiding van de toegang tot het Gasthuishof willen toestaan via de onderdoorgang. Hiervoor gaan de UvA en gemeente in gesprek met de eigenaren.

Binnengasthuisterrein
Voor de tijdelijke inrichting is het volgende van belang: inzicht in de fasering van de bouwwerkzaamheden, de beschikbare ruimte en de bouwlogistiek, communicatie en het betrekken van de buurt, beheer; en beschikbaar budget.
Fasering. Vooralsnog onderscheiden we de volgende fases:
1. Huidige situatie
2. Na oplevering UB
3. Tijdens sloop/bouw BG5
4. Na oplevering BG5
5. Na gereedkomen BG3 start de definitieve inrichting

Wat: Heldere taakverdeling maken. De gemeente is trekker van de inrichting van de openbare ruimte en de UvA van haar eigen grondgebied. Afspraken maken over samenwerking en afstemming.

Hoe: Gemeente is trekker. Hiervoor wordt nauw samengewerkt tussen UvA en project UK.

Planning: De doelstelling is om in Q4 de voorbereiding af te ronden, zodat hierna gestart kan worden met de planvorming en participatie. Start uitvoering is gepland voor 2022.

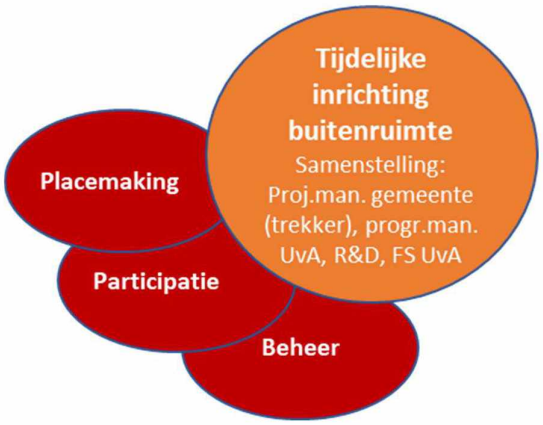

3.2.2 Definitieve inrichting openbare ruimte

Wat: De gemeente is trekker van de inrichting van de openbare ruimte en de UvA van haar eigen grondgebied. De partijen dienen afspraken te maken over de aanpak van het proces over kostenverdeling, opdrachtgeverschap, etc. en planning van werkzaamheden. Doel van de samenwerking is een ongedeeld gebied, waarbij grenzen van publiek of privaat in de openbare ruimte niet aanwezig zijn

Hoe: Hiervoor wordt nauw samengewerkt tussen UvA en project UK.
Planning: In 2021 en 2022 wordt een aanzet gemaakt voor een visie, kader en contouren voor de definitieve inrichting. De realisatie zal later plaatsvinden.

4 Bereikbaarheid en logistiek

Wat: In de gebiedsgerichte aanpak bereikbaarheid Wallengebied werken diverse gemeentelijke organisatieonderdelen samen om met inachtname van de zwakke bruggen en kades de bereikbaarheid zou goed mogelijk te waarborgen. Hiervoor lopen een paar pilots:

1. De afvoer van afval over water,
2. Het organiseren van bouwlogistiek over water voor de verbouw van de Universiteitsbibliotheek, dat de reguliere werkwijze kan worden voor het hele centrum,
3. Het herstel van bruggen en kademuren en het verminderen van de verkeersbelasting van het gebied door de bevoorrading op andere wijze te organiseren
4. Organiseren van logistiek naar het Centrale Logistieke Punt UvA en vanuit dit punt naar de andere gebouwen

4.1 Bouwlogistiek UvA

Wat: Voor de pilot bouwlogistiek heeft de gemeente medio 2020 een logistiek makelaar ingehuurd die in samenwerking met de UvA het BLVC- kader voor de UB heeft geactualiseerd en geadviseerd heeft bij de aanbesteding. Dit heeft geleid tot een aannemer voor de laatste fase van de UB die 95% van zijn bouwlogistiek over water vervoert. Hiermee is de pilot succesvol afgerond en de eerste stap gezet voor de overige bouwprojecten in dit gebied. Het uitgangspunt is voortaan dat zoveel mogelijk bouwstromen over water worden vervoerd. Dit vereist samenwerking en afstemming tussen gemeente en UvA.

Parallel aan de bouwplannen van de UvA loopt de vernieuwing van de bruggen en kademuren van de Wallen. Op dit moment wordt de programmeringspuzzel gelegd tussen Programma Bruggen & kademuren (PBK) en de UvA. De uitdaging is om de vernieuwing van bruggen & kades goed te laten aansluiten op de bouwplannen van de UvA. Dit is o.a. relevant voor de overslaglocatie op de Grimburgwal die noodzakelijk is voor de bouw op het Binnengasthuisterrein en door PBK genoemd wordt als de eerste locatie die moet worden vernieuwd. Hierbij moeten risico's, afhankelijkheden en kansen in beeld worden gebracht om er vervolgens op te kunnen sturen.

Hoe: Tot nu toe is de gemeentelijke afstemming vanuit het project geïnitieerd en georganiseerd. Dat was van belang om goed te kunnen anticiperen op UvA ontwikkelingen en om de continuïteit van de bouwlogistiek UB te garanderen. Vanaf Q3 21 wordt er rechtstreeks vanuit het programma B&K met de UvA gecommuniceerd en doet het project een stapje terug.
Planning: Q4 2021: afstemming en afspraken over integratie globale planning tussen UvA en PBK.

4.2 Dagelijkse logistiek UvA

Wat: Ook voor de dagelijkse bevoorrading start een pilot over kansen voor logistiek over water voor facilitaire stromen, afval en evt. vastgoedonderhoud van UvA, mogelijk in combinatie met andere gebruikers in het UK-gebied.

Hoe: Hiervoor legt het project UK in eerste instantie de verbinding tussen betrokken gemeentelijke deskundigen (Stedelijke logistiek van V&OR) en betrokkenen bij de UvA.
Planning: Starten van de gesprekken in Q3 2021

4.3 Integraal Gebiedsplan

Wat: Amsterdam heeft meerdere doelstellingen en ambities in het Wallengebied op het snijvlak van gebruik en beheer van de openbare ruimte en op het gebied van duurzaamheid. De stapeling van opgaven en ambities op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, vergroening, circulair, digitalisering, mobiliteit én de omvangrijke vervangingsopgave van kademuren en bruggen, maken de ruimtelijke inrichting van zowel de onder- als de bovengrond in de stad complex.
De opgaven van zowel Bruggen & Kademuren als ook de aspecten van Duurzaamheid en gebiedsgerichte maatregelen hebben in combinatie grote invloed op de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte. Ze leggen gezamenlijk extra druk op de toch al zo beperkte ruimte in de openbare ruimte en in de ondergrond, zeker in het oude en krappe Wallengebied. Amsterdam worstelt met vier ingewikkelde vraagstukken om een goede afweging te kunnen maken tussen koppelen of juist ontkoppelen van opgaven en ambities:

a. De toegenomen complexiteit
b. De volle ondergrond
c. Het gebrek aan regie in de ondergrond
d. De enorme herstel opgave Bruggen en Kademuren

Hoe: Hiervoor wordt gewerkt aan een Integraal Gebiedsplan (IGP) in opdracht van de gemeente. Afstemmen en afspraken maken tussen UvA en trekker van het gebiedsplan.
Planning: Q4 2021.

5 Energietransitie UK

Wat: Aanleiding voor dit traject is de ambitie en het initiatief van de UvA om al hun gebouwen aardgasvrij (AGV) te maken. Dit creëert een momentum in de buurt. In het SMP is afgesproken dat de gemeente en UvA inzetten op een gebiedsgerichte aanpak van de energietransitie van het Universiteitskwartier. De gemeente ziet dit als een kans. De UvA ambieert haar gebouwen in het gebied in de kern van energie te voorzien door middel van een WKO-netwerk. Andere partijen in het gebied kunnen dit concept volgen, mogelijk deelnemen aan dit modulaire systeem
Inzet is dat zoveel mogelijk partijen mee kunnen doen in de energieambitie. Het streven is dat de UvA zoveel mogelijk hun eigen AGV-planning kan blijven volgen.

5.1 Verkenningsfase coalitievorming UK

Wat: Een concept scan van het team energietransitie van R&D is gereed. Hiermee kan de verkenning- en haalbaarheidsfase worden afgerond en gestart worden met de ontwerpfase. In de scope van de ontwerpfase bakent de UvA als initiatiefnemer af wie wat doet en daarnaast technische vraagstukken als hoeveel warmte en koude nodig is. Ook wordt in deze fase onderzocht of het systeem ook door de hotels kan worden ingepast.
UvA heeft een concept Bodem Energie Plan (BEP) opgesteld waarin een bronnet op basis van mono bronnen wordt geïntroduceerd. Dit systeem lijkt kansrijk. De UvA dient de ondergrond nog in kaart brengen om te bezien of er voldoende ruimte is. Uitdagingen liggen onder andere in het isoleren van de monumentale panden en het aansluiten op de faseringen van het kade herstel. De impact op het elektra netwerk van een all electric oplossing lijkt behoorlijk aanzienlijk.
In Q3 maakt team Energietransitie (ETGO) afspraken over het vervolg.

Hoe: UvA en team Energietransitie maken afspraken aan de hand van de scan. Gemeente legt de relatie met het integrale gebiedsplan (zie hierboven) en UvA met de ontwerpen voor de gebouwen.
Planning: Q4 afronding scan, hierna start de ontwerpfase. Voor de UB is de vergunning voor de realisatie van de WKO-bronnen al verleend.

5.2 Haalbaarheidsfase UvA vastgoed

Wat: De UvA onderzoekt in 2021 de haalbaarheid van de door de UvA geambieerde oplossingsrichting voor de energietransitie voor hun gebouwen. Dit komt voort uit de ontwerpconcepten voor de gebouwen en het Bodemenergieplan. Hierna zijn de resultaten van deze fase input voor de ontwerptrajecten voor de gebouwen en de noodzakelijke vergunningsaanvragen voor het geambieerde energiesysteem. Dit onderdeel heeft een relatie met verduurzaming van monumenten, zie bij hoofdstuk 3.1.2.

Hoe: Afstemming tussen UvA en team energietransitie.
Planning: oplevering Bodemenergieplan in Q2 2021, afstemming en uitwerking tussen gemeente en UvA in Q3/Q4 van 2021. De indicatieve uitvoering van werkzaamheden is gegeven in bijlage 2.

6 Beheer

Wat: in het SMP is afgesproken om een beheerovereenkomst op te stellen tussen UvA, Gemeente Amsterdam, De Key, ondernemers en bewonersorganisaties in het gebied, om afspraken te

maken over de organisatie van het beheer in het gebied waarin o.a. de volgende onderwerpen een plek krijgen:

I. Het niveau van beheer en wie welke ruimtes beheert
II. Het openen- en sluiten van de hekken, door wie en op welke tijden
III. Inzet fietscoaches, plus afstemming rolverdeling met handhavers
IV. Hoe er met georganiseerde vormen van het gebruiken van de buitenruimtes wordt omgegaan (manifestaties, samenkomsten, tentoonstellingen etc.)
V. Waar meldingen over reiniging, onderhoud en veiligheid gedaan moeten worden
VI. Afspraken over de reguliere logistiek en bevoorrading van de partijen in het gebied

Daarnaast wordt met de buurt gekeken om gedurende de ontwikkeling van het UK het beheer te verbeteren. In opdracht van UvA heeft de HvA in 2021 een inventarisatie uitgevoerd. Eén van de conclusies is dat de afzonderlijke partijen hun beheer goed op orde hebben, maar dat meerwaarde kan worden vergroot door betere afstemming, communicatie en samenwerking.

- Hiertoe zijn vier aanspreekpersonen benoemd die hun onderlinge afstemming en samenwerking versterken: facilitymanager en omgevingsmanager UvA, gebiedsmakelaar en projectmanager UK-gemeente.
- Vanaf juli '21 is er een fysiek spreekuur waar deze personen beurtelings aanwezig zijn.
- Het omgevingsmanagent door de aannemer tijdens de uitvoering van grote projecten blijft apart georganiseerd.
- Meldingen/klachten lopen in eerste instantie via de verantwoordelijke organisatie.
- Afhandeling wordt bewaakt door de aanspreekpersonen.

Hoe: samenwerking verbeteren, aanbevelingen uitvoeren en tussentijds evalueren. Afhankelijk daarvan vervolgstappen zetten.
Planning: Q1 '22

6.1 Omgevingsmanagement

Voor de bouwwerkzaamheden blijft een sensitieve omgevingsmanager van de aannemer essentieel (d.w.z. lijn UB doorzetten) en is dit ook voor de grotere projecten de inzet van de UvA. Deze omgevingsmanager(s) van de aannemer(s) staan in nauw contact met de omgevingsmanager van de UvA. Daarnaast is de facilitair manager van de UvA een belangrijk aanspreekpunt voor de buurt. De projectmanager vanuit het team UK is een belangrijke partner voor de omgevingsmanagers van de aannemers en de UvA.

.

7 Vervolg Participatie en Communicatie

Algemeen
Wat: Bij de totstandkoming van het SMP heeft een uitgebreid participatieproces plaatsgevonden. Ook in de volgende fase gaat dat door. Bij de vaststelling van het SMP is een motie aangenomen om voorafgaand aan de verdere uitwerking van het SMP duidelijke afspraken vast te leggen met de verschillende betrokken partijen over hun rol in het participatietraject en wat zij van dit traject mogen verwachten. Ook de stadsdeelcommissie heeft in haar advies aangegeven dat er extra aandacht voor de procesbegeleiding van het vervolgtraject nodig is, gedurende de gehele periode van het veranderingsproces voor zowel planontwikkeling, het bouwproces als de beheersituatie; Een vorm waarbij continue betrokkenheid van bewoners, UvA-gemeenschap en andere belanghebbenden in het gebied en de UvA en gemeente is gewaarborgd, bijvoorbeeld door een begeleidingscommissie waarin open communicatie voorop staat. Belangrijk is dat hierbij helder wordt vastgelegd wat de kaders zijn waarbinnen een dergelijke begeleidingscommissie functioneert en dat er zorgvuldig wordt omgegaan met de tijd en inzet van alle betrokkenen.

7.1 Aanpak vervolg

Hoe:
- Tijdens het participatieproces is een klankbordgroep ingesteld om het proces te begeleiden. Het voorstel is dat deze klankbordgroep wordt geëvalueerd. De aanbevelingen hieruit worden gebruikt voor het vervolg.
- Er wordt een begeleidingscommissie ingesteld voor ontwikkeling, bouw en beheer, o.l.v. de gemeente. Hierbij moeten, zoals een aangenomen motie aangeeft, duidelijke afspraken worden gemaakt over rol en verwachtingen.
- Het voorstel is om hierbij gebruik te maken van de leidraad participatie van de gemeente. De indruk is dat het niveau van participatie varieert met de activiteit. Bij de tijdelijke inrichting van de openbare ruimte kan de buurt meer invloed hebben dan bij de ontwerpen van de monumentale gebouwen van de UvA.
- Het stadsdeel is voornemens een zogenaamd buurtplatform te organiseren voor het Wallengebied. Hierin komen diverse onderwerpen langs waarover informatie wordt gedeeld. Afhankelijk van het vraagstuk volgt een participatietraject. Dit valt buiten de scope en verantwoordelijkheid van het project UK.

Er zijn diverse inhoudelijke aanknopingspunten voor het vervolg:
- De tijdelijke inrichting van de onbebouwde ruimte, zoals op o.a. het Binnengasthuisterrein en de Gasthuishof biedt kansen voor vergroening en zelfbeheer. Dit sluit aan bij wensen van bewoners die hier hun invloed kunnen uitoefenen. Hier komen diverse moties samen: over de vergroening, participatie en de genderscan. Voordat de participatie start wordt duidelijkheid gegeven over de inhoud (deelgebieden, planning en ruimtebeslag) en het proces.

- Bestaande zelfbeheerprojecten blijven ondersteund c.q. vergroot en er moet ook ruimte zijn voor nieuwe initiatieven.
- Voor de ontwerptrajecten van haar gebouwen is de UvA verantwoordelijk voor de participatie met de buurt
- Voor de prijsvraag voor BG3 komt een aparte beoordelingscommissie. In de motie over BG 3 staat aangegeven dat dit samen met de UvA, gemeente, bewoners, erfgoedorganisaties en andere betrokkenen moet worden opgepakt.
- De relevante informatie vanuit bouwprojecten, behandeling van klachten over bouwoverlast wordt georganiseerd via het omgevingsmanagement UvA en aannemer (vast onderdeel van een BLVC-plan).
- Voor beheer is inmiddels een spreekuur gestart waarin de bij het hoofdstuk beheer genoemde aanspreekpunten zitting hebben.
- Voor de gebiedsgerichte energietransitie wordt ook participatie georganiseerd. Bedrijven, woningcorporaties en eigenaar-bewoners moeten kansen krijgen om aan te sluiten bij collectieve initiatieven en installaties, waarbij energievoorziening van de UvA-gebouwen binnen de voor de UvA relevante planning gerealiseerd wordt.

Hoe: wijze waarop, wie heeft lead, wie er bij betrokken vanuit UvA en gemeente. Nader afspreken in een participatieplan.
Planning: Q4 '21

7.2 Communicatie

Communicatie is van belang om betrokkenheid te creëren en te behouden bij alle stakeholders. Dat betekent open, eerlijk, proactief, interactief, en met veel aandacht voor het resultaat. De informatie naar de buurt moet up-to-date en ruim voor elke fase van de planning beschikbaar zijn.

Bij elke niveau van participatie hoort een set van communicatie-instrumenten die ondersteuning geven aan en uitvoering mogelijk maken van het betreffende niveau. Goede, begrijpelijke en volledige informatie staat hierin voorop. Dat draagt bij aan de zorgvuldigheid van het proces en aan de relatie met bewoners, ondernemers en andere relevante stakeholders.
Uit een uitgebreide participatie-enquête (van december 2020) van het stadsdeel is naar voren gekomen dat bewoners het belangrijk vinden dat er tijdens een participatieproces van een project regelmatig terugkoppeling moet zijn bij beslissingen en vervolgstappen; teruggeven wat met inbreng is gedaan en hoe dat is verwerkt of waarom niet. Op deze wijze is het voor hen controleerbaar en transparant. Hiervoor is een open en permanente lijn van communicatie nodig. Dit doen gemeente en UvA door regelmatig te berichten over actualiteiten op de website, sociale media, nieuwsbrief en gemeentekrant en eventueel op veel bezochte plekken (in de buurt of de Hub, buurtplatform) impressies en updates te geven en presenteren.
Goede afstemming van de UvA met de gemeente en andersom blijft hierin van belang.

Hoe: werkafspraken maken tussen Communicatie UvA en gemeente en vastleggen in een participatie/communicatieplan.
Planning: Q4 2021

8 Overall Planning UK/kalender werkzaamheden

Overzicht van welke werkzaamheden in welke maand plaats vinden
Plus doorkijk naar 2022

Oudemanhuispoort
Overeenstemming insteek Leupenpand
Vaststellen VO UK Advies team, Kwaliteitsteam en CRK
Uitwerken DO
Vaststellen DO UK Advies team, Kwaliteitsteam en CRK
Vaststellen randvoorwaarden Logistieke HUB geb/OR
Vaststellen Verwarmingssysteem geb/OR
Vaststellen Duurzaamheidsmaatregelen
Vaststellen strategie Bouwlogistiek
BG5
Funderingsherstel
Ontwerp entree gebouw/College zaal
Vaststellen VO UK Advies team, Kwaliteitsteam en CRK
Uitwerken DO
Vaststellen DO UK Advies team, Kwaliteitsteam en CRK
Vaststellen randvoorwaarden Logistieke HUB geb/OR
Vaststellen Verwarmingssysteem geb/OR
Vaststellen Duurzaamheidsmaatregelen
Vaststellen strategie Bouwlogistiek
BG3
Formuleren Prijsvraag geb PvE en stedenbouwk PvE
Samenstellen jury
Samenstellen klankbordgroep buurt
Architecten selectie
Beoordelen inzendingen

Toetsing inzendingen bij Buurt / SIRK/ M en A en RCE
Keuze voor inzending
Gasthuiskerk
Funderingsherstel
Architecten selectie
Vaststellen VO UK Advies team, Kwaliteitsteam en CRK
Uitwerken DO
Vaststellen DO UK Advies team, Kwaliteitsteam en CRK
Ontwerp Openbare Ruimte
Maaiveldontwerp maken voor omgeving UB
Hoofdroute Fiets is samenhang met de Nw Doelenstraat
Ontwerp maken voor Slijkstraat
Ontwerp maken voor Turfdraagsterspad
Tijdelijke Inrichting Openbare Ruimte
Participatie proces rond groen opzetten
Na oplevering UB tijdelijk groen inrichting
Ruimte ten oosten van BG5
Tufdraagsterspad tijdelijk inrichten
Nieuwe Doelenstraat vergroenen
Duurzaamheidsmaatregelen
Vaststellen Bodem Energie Plan
Vaststellen voorkeurssysteem voor het UK gebied
BIG vestigen
Actieplan verduurzamen monumenten
Regisseurschap Bodem Energie
Bouwlogistiek
Gebouwplanning UvA
Bouwlogistiek per gebouw
Organisatie bouwlogistiek UB
Planning/aanpak Grimburgwal
Planning/aanpak Kloveniersburgwal
Kabels en Leidingen strategie t.b.v. energieaanpak

Participatie
Dagelijkse logistiek UvA

Bijlage 1

Indicatie proces en contactmomenten ontwerpen UvA-gebouwen UK

- Structuurontwerp (SO)
  - Concept SO
  - Overleg UK-Adviesteam
  - Definitief concept SO
  - Overleg UK-Adviesteam
  - Definitief SO
- Voorlopig ontwerp (VO)
  - Concept VO
  - Overleg UK-Adviesteam
  - Definitief concept VO
  - Overleg UK-Adviesteam
  - Kwaliteitsteam
  - Consultatieoverleg CRK-subcommissie 1
  - Definitief VO
- Definitief ontwerp (DO)
  - Concept DO
  - Overleg UK-Adviesteam
  - Definitief concept DO
  - Overleg UK-Adviesteam
  - Kwaliteitsteam
  - Consultatieoverleg CRK-subcommissie 1
  - Definitief DO
- Indienen aanvraag omgevingsvergunning
  - Behandeling bij CRK-subcommissie 1
- Technisch ontwerp (TO)
  - Concept TO
  - Overleg UK-Adviesteam
  - Definitief TO

Bijlage 2

Indicatieve planning projecten UvA

Bijlage 3

Participatieleidraad gemeente